

Soạn bài Miêu tả và biểu cảm trong văn bản tự sự siêu ngắn- [Ngữ văn 8](#)
I. Miêu tả và biểu cảm trong văn bản tự sự

Câu 1 (trang 73 sgk Ngữ văn 8 tập 1):

- Yếu tố miêu tả:

- + Xe chạy chậm chậm
- + Tôi thở hồng hộc, trán đẫm mồ hôi, ríu cả chân lại
- + Khóc nức nở, sụt sùi
- + Còm cõi, xơ xác
- + Gương mặt mẹ tôi vẫn tươi sáng với đôi mắt trong và nước da mịn, làm nổi bật màu hồng của hai gò má.
- + Khuôn miệng xinh xắn nhai trầu phả ra lúc đó thơm tho lạ thường.

- Yếu tố biểu cảm:

- + Hay tại sự sung sướng bỗng được trông nhìn và ôm ấp cái hình hài máu mủ của mình mà mẹ tôi lại tươi đẹp như thuở còn sung túc.
- + Tôi thấy những cảm giác ấm áp đã bao lâu mất đi bỗng mơn man khắp da thịt
- + Phải bé lại và lăn vào lòng một người mẹ, áp mặt vào bầu sữa nóng của người mẹ, để bàn tay người mẹ vuốt ve từ trán xuống cằm và gãi rôm ở sống lưng cho, mới thấy người mẹ có một êm dịu vô cùng.

- Các yếu tố này đan xen vào nhau và đan xen vào các yếu tố tự sự có trong đoạn văn.

Câu 2 (trang 73 sgk Ngữ văn 8 tập 1):

- Viết lại đoạn văn sau khi lược bỏ yếu tố miêu tả và biểu cảm:

Xe chạy... Mẹ tôi cầm nón vẫy tôi, vài giây sau, tôi đuổi kịp. Mẹ tôi kéo tay tôi, xoa đầu tôi hỏi, tôi òa lên khóc. Mẹ tôi cũng khóc theo:

- Con nín đi! Mẹ đã về với các con rồi mà.

Mẹ tôi lấy vạt áo nâu thấm nước mắt cho tôi rồi xóc nách tôi lên. Đến bây giờ tôi mới kịp nhận ra mẹ tôi không quá như cô tôi nhắc lại lời người họ nội của tôi. Tôi ngồi trên đệm xe, đùi áp đùi mẹ tôi, đầu ngả vào cánh tay mẹ tôi.

Từ ngã tư đầu trường học về đến nhà, tôi không còn nhớ mẹ tôi đã hỏi tôi và tôi đã trả lời mẹ tôi những gì.

- Nếu thiếu miêu tả và biểu cảm làm đoạn văn kể chuyện không sinh động, cụ thể, trở nên khô khan.

- Vai trò của yếu tố miêu tả và biểu cảm trong văn bản tự sự: làm cho đoạn văn trở nên sinh động, cụ thể và sâu sắc hơn.

Câu 3 (trang 73 sgk Ngữ văn 8 tập 1):

- Bỏ hết các yếu tố kể trong đoạn văn, chỉ để lại các yếu tố miêu tả và biểu cảm thì đoạn văn không tạo nên câu chuyện vì không có sự việc, đối tượng, nhân vật rõ ràng, cụ thể.
- Vai trò của yếu tố kể người, kể việc trong văn bản tự sự: Kể người và việc là nội dung chính của văn bản tự sự, thiếu nó sẽ không tạo nên câu chuyện.

Luyện tập

Câu 1 (trang 74 sgk Ngữ văn 8 tập 1):

- Văn bản "Tôi đi học" (Thanh Tịnh)

"Sau một hồi trống thúc vang dội cả lòng tôi, mấy người học trò cũ đến sắp hàng dưới hiên rồi đi vào lớp ... Chính lúc này toàn thân các cậu cũng đang run run theo nhịp bước rộn ràng trong các lớp"

→ Yếu tố miêu tả và biểu cảm trong đoạn văn làm cho đoạn văn hấp dẫn, sinh động hơn, làm rõ trạng thái chần chừ của các bạn học sinh và bày tỏ suy nghĩ của tôi khi đứng trước một thế giới mới lạ.

- Văn bản "Tức nước vỡ bờ" (Ngô Tất Tố)

"Người nhà lí trưởng hình như không dám hành hạ một người ốm nặng, sợ hoặc xảy ra sự gì, hấn cứ lóng ngóng, ngơ ngác, muốn nói mà không dám nói....Thà ngồi tù. Để cho chúng nó làm tình làm tội mãi thế, tôi không chịu được...."

→ Yếu tố miêu tả và biểu cảm làm cho hành động của chị Dậu được miêu tả sắc sảo và mạnh mẽ, quyết liệt hơn. Đồng thời, thể hiện rõ sự yếu đuối, bất lực của anh Dậu và sức mạnh phản kháng của chị Dậu

Câu 2 (trang 74 sgk Ngữ văn 8 tập 1):

Lâu lắm rồi gia đình tôi mới có dịp được về quê thăm ông bà ngoại. Giữa tiết trời mùa hè oi ả, nắng vàng phủ đầy trên mọi nẻo đường, chiếc xe từ từ chuyển bánh. Trên xe, cả gia đình tôi cười nói vui vẻ hoà cùng với những ca từ ngọt ngào. Mọi người trong gia đình tôi ai ai cũng háo hức được gặp lại ông bà ngoại. Xe chạy tầm hai giờ thì tới nơi. Lúc chiếc xe dừng lại, tôi thấy ông bà ngoại đã đứng chờ sẵn ở cổng. Mái tóc của ông và bà nay đã bạc nhiều hơn trước và gương mặt cũng nhiều nếp nhăn hơn. Ông bà nở nụ cười thật tươi, tôi và em gái chạy ngay tới sà vào lòng ông bà còn bố mẹ tôi thì xách hành lí ở xe vào nhà. Thế rồi, ông bế em gái tôi lên còn bà thì ôm chầm lấy tôi. Giây phút ấy, tôi cảm thấy mình thật may mắn và hạnh phúc. Sắp xếp đồ đạc xong, cả

VnDoc - Tải tài liệu, văn bản pháp luật, biểu mẫu miễn phí

gia đình tôi cùng ông bà ngồi bên bàn nước chè xanh kể bao nhiêu chuyện. Tôi mong ông bà sẽ sống thật lâu cùng con cháu.

Mời các bạn xem tiếp tài liệu tại: <https://vndoc.com/tai-lieu-hoc-tap-lop-8>

VnDoc - Tải tài liệu, văn bản pháp luật, biểu mẫu miễn phí